

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

VII. Quomodo Imper. Constantinus ob Ecclesiarum perturbationem dolore affectus, Hosium Hispanum misit Alexandriam, Episcopum & Arium ad concordiam exhortans.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

ἔτος ἐναντίον τῆς γραμμάτων πρὸς τὸν
 Ἐπίσκοπον ἀλεξανδρείας πεμπομένων, πε-
 ποίω) τῆς Ἐπιστολῶν τέτων συναγωγὰς
 ἀρειῶ μὲν τῆς ὑπὲρ αὐτῶ, ἀλεξανδρῶ δὲ
 τῆς ἐναντίων καὶ τῆς πρὸς φασίς γέγονεν ἀ-
 πολογίας ταῖς ἐν τῷ Ἐπιπολαζέσαις ἀρέσει-
 σιν δρειανῶν, εὐνομιανῶν, καὶ οἱ τὴν ἐπω-
 νυμίαν διτὸ μακεδονίε ἔχουσιν ἕκαστοι γὰρ
 μάρτυσι ταῖς ἐπιστολαῖς ἐχρήσαντ τῆς οἰ-
 κείας ἀρέσεως.

A In hunc modum cum contrariæ utriq;
 literæ ad Episcopum Alexandriæ mitte-
 rentur, utriusque partis literæ in unum
 corpus collectæ sunt. Et Arius qui-
 dem eas, quæ causæ suæ favebant;
 Alexander verò contrarias in unum vo-
 lumen redegit. Atque hinc selectæ illæ,
 quæ nostra ætate plurimum vigent, A-
 rianorum scilicet, Eunomianorum, &
 eorum, qui Macedoniani vocantur, de-
 fensionis suæ ansam arripiunt. Singuli
 enim selectæ suæ epistolas, tanquam te-
 stes idoneos laudant.

Κεφ. Ζ΄.

Ως ὁ βασιλεὺς κωνσταντῖνος λυπηθεὶς ἐπὶ τῇ ταραχῇ τῶν ἐκ-
 κλησιῶν, ἐπέμψεν ὅσους τὴν ἰσπανίαν εἰς ἀλεξάνδρειαν, εἰς ὁ-
 μολοίαν πρὸς καλὸν τὸ ἐπίσκοπον καὶ τὸν ἀρειον.

CAPUT VII.

Quomodo Imper. Constantinus ob ecclesiarum
 perturbationem dolore affectus, Hosium Hi-
 spanum misit Alexandriam, Episcopum &
 Arium ad concordiam exhortans.

ΤΑῦτα δὲ πυθόμενος ὁ βασιλεὺς, καὶ τὴν
 ψυχὴν ὑπεραλγίστας, συμφορῶν τε
 οἰκείαν εἰναλὶδὸν πρὸς γὰρ ἀνηγησάμενος, πρὸς
 χρῆμα τὸ ἀναφθὲν κακὸν καταστέσαι πε-
 δάζων γράμμασι πρὸς ἀλεξάνδρον καὶ ἀρειον
 πέμψας, διὰ τὸν ἀξιόπιστον, ὃ ὄνομα μὲν ἦν
 ὄσιος, μιᾶς δὲ τῆς ἐν τῇ ἰσπανίᾳ πόλεως ὄνο-
 μα καθρέξεν, ὑπὴρχεν ἐπίσκοπος. πᾶν τε
 αὐτὸν ἠγάπα, καὶ διὰ τῆς ἡγῆς ὁ βασιλεὺς
 ὧν γραμμάτων μέρους ἐνὶ αὐτῶν κείων ὅσα
 ἀκαίρη. ἢ γὰρ ὅλη ἐπιστολή, ἐν τοῖς εὐσεβέσις εἰς
 τὸν κωνσταντῖνον βίον καὶ βιβλίον.

Hæc cum audisset Imp. gravissimo
 dolore percussus est. Suamque
 esse ducens hanc calamitatem, eo incu-
 buit ut excitatum malum quamprimùm
 restingeret. Proinde literas mittit ad
 Alexandrum & Arium, per virum spe-
 ctatæ fidei, Hosium nomine, Episco-
 pum Cordubiæ, quæ Hispaniæ civitas
 est: quem quidem Imperator & ama-
 bat & colebat plurimùm. Harum lite-
 rarum partem hic inserere opportunum
 duxi. Integræ enim extant in libris Eu-
 sebii de vita Constantini.

Νικηθῆς κωνσταντῖνος, μέγιστος, Σεβαστός,
 ἀλεξάνδρῶ καὶ δρειῶ.

Victor Constantinus Maximus Augustus,
 Alexandro & Ario.

Μανθάνω ἐκείθεν ὑπὴρχεται τὸ παρὸν
 τος ζήτημα) τὴν καταβολὴν ὅτε γὰρ σὺ ὦ
 ἀλεξάνδρε ἐζήτησις πρὸς τῶν πρὸς ἐπιτέρων,
 τί δὴ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν ὑπὲρ πν) τόπος
 τῶν ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένων, μάλλον δὲ
 ὑπὲρ τῶν μαλακῶν ζητημάτων μέγιστος πυν-
 θάνοιο. σὺ τε ὦ ἀρειε, ὅπως ἢ μήτε τὴν δόξαν
 ἐνθυμηθῆναι, ἢ ἐνθυμηθέντα, σιωπῆ πρὸς
 δοῦναι πρὸς σῆκον ἦν, ἀπρὸς ὁπίως ἐντέθεικας.
 ὅθεν τῆς ἐν ὑμῶν διχονοίας ἐγαρθεύσης, ἢ
 μὲν σὺν ὁδ) ἠρηθῆ. ὃ δὲ ἀγνώσκατος λαὸς εἰς
 ἀμφοτέρους χωρῶν, ἐν τῆς τε κοινῆς σώμα-
 τ) ἀρμονίας ἐχωρῶν ὅσα οὐ ἕκαστος
 ὑμῶν δέξεται τὴν γνώμην πρὸς ἄλλων, ὅπως αὐτὸ
 σιωπῆρα πυν) δικάως παρανεῖ, δεξά-
 σθω. τί δὲ τῆς ἐστίν; ἔτε ἐρωτῶν ὑπὲρ τῶν
 τοιούτων ὅσα δέχῃς πρὸς σῆκον ἦν, ἔτε ἐρω-
 τώμενοι, ἀποκρινάσθαι. τὰς γὰρ τοιαύτας

Præsentis controversiæ initium hinc
 extitisse competio. Cum enim tu Ale-
 xander à presbyteris tuis requireres,
 quid unusquisque eorum de quodam
 legis loco sentiret, seu potius de qua-
 dam parte inanis quæstionis eos inter-
 rogares: cumq; tu Ari, id quod vel nun-
 quam cogitare, vel sane cogitatum si-
 lentio premere debueras, imprudenter
 protulisses; excitatâ inter vos discor-
 diâ, communio quidem denegata est:
 Sanctissimus autem populus duas in
 partes dilcissus, à totius corporis unitate
 discessit. Quocirca uterque vestrum
 veniam vicissim alteri tribuens, id am-
 plectatur, quod conservus vester vo-
 bis iustissime suadet. Quidnam vero il-
 lud est? nec interrogare de huiusmodi
 rebus principio decebat, nec interro-
 gatum respondere. Istiusmodi enim

quæstiones, quas nullius legis necessitas præscribit, sed inutilis otii altercatio proponit; licet ex ingenii exercendi causa instituantur, tamen intra mentis nostræ penetralia continere debemus, nec eas facile in publicos efferre conuenit; nec auribus vulgi inconsculte committere. Quotus quilibet enim est, qui tantarum rerum tamque difficilium vim atque naturam aut accurate comprehendere, aut pro dignitate explicare sufficiat? Quod si quis id facile præstare posse existimetur, quotæ tandem parti vulgi id persuasurus est? Aut quis in eiusmodi quæstionum subtili & accurata disputatione, citra periculum gravissimi lapsus possit consistere: Itaque in huiusmodi quæstionibus loquacitas comprimenda est: ne forte aut nobis ipsis id quod propositum est explicare non valentibus ob naturæ nostræ infirmitatem; aut auditoribus ob ingenii tarditatem ea quæ dicuntur minime assequentibus; ex alterutro horum, aut in blasphemiarum, aut in schismaticis necessitatibus populus incurrat. Proinde & incauta interrogatio, & inconsculta responsio, apud utrumque vestrum veniam sibi mutuo concedant. Neque enim de præcipuo & summo legis nostræ mandato inter vos est orta contentio: neque ulum novum à vobis de Dei cultu introductum est dogma. Sed unam eandemque sententiam ambo tenetis; adeo, ut ad communionis societatem coire facile possitis. Vobis enim pertinaciter contendendibus de rebus parvis atque levissimis, tam numerosum Dei populum vestro arbitrio regi atque impelli non decet, in tanta præsertim animorum diffensione: nec solum id indecorum, sed prorsus nefas esse existimatur. Atque ut prudentiam vestram minore exemplo commonefaciam; scitis ipsos etiam philosophos, unius sectæ professione inter se omnes fœderari; eosdem tamen in aliqua assertionum parte interdum discrepare. Verum licet in ipsa scientiæ perfectione dissentiant, nihilominus ob sectæ communionem rursus in unum conspirant. Quod si ita est, quomodo non multo iustius fuerit, vos qui summi Dei ministri estis, in eiusdem religionis professione unanimes permanere. Sed accuratius si placet & attentius expendamus id quod jam dixi; æquumne sit ut ob levium & inanum verborum inter vos contentiones, fratres fratribus velut in acie oppositi stent; utque venera-

A Ζητήσας, ὅπως εὐνόμῃ πρὸς ἀνάγκη πρὸς ἀλήθειαν, εἰ καὶ φυσικῆς τῆς γυμνασίας ἕνεκα γνοίῃτο, ὅμως ὀφείλομεν εἰσὼ τῆς διανοίας ἐγκλίειν, καὶ μὴ ἀσχετῶς εἰς δημοσίας συνόδους ἐκφέρειν, μὴ ἵταίς πάντων ἀκοαῖς ἀπρονοήτως πιστεύειν ὅσος γὰρ ἐστὶν ἕκαστος, ὡς τε πραγμάτων ἕτω μεγάλων, καὶ λίαν δυνατῶν δύναμιν, ἢ ἀσχετῶς ἀκριβῶς συνιδεῖν, ἢ καὶ ἀξίαν ἐρμηνεύσαι· εἰ δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν ἑλευθερώ νομιμάειν, πόσον μέρῳ ἔσθ' ἡμῶν πέσει. ἢ τίς ὁ ταῖς τῶν τοιαύτων ζητημάτων ἀκριβείαις ἐξωτὶ ἐπικινδύνεον παρολιώσεως, ἀνίσταται; οὐκ ἔν ἐφεκτέον ἐν τοῖς τοιαύτοις τὴν πολυλογία, ἵνα μήπως ἡ ἡμῶν ἀδένεια τῆς φύσεως, τὸ πρὸς θεὸν ἐρμηνεύσαι μὴ δυναθέντων, ἢ τῶν διδασκομένων ἀκρασιῶν βραδυτέρα σύνεσις, πρὸς ἀκριβῆ ἔρηθῆτος καὶ ἀληθινῆς ἐλθέειν μὴ χρησιμῶν, αὐτῶν δὲ ἑκατέρω τῶν ἢ βλασφημίας, ἢ χυσιματος εἰς ἀνάγκη ὁ δῆμος ἀπειθαίρει διδοῖται καὶ ἐρώτησις ἀπροφύλακτος, καὶ ἀπὸ κρίσεως ἀπρονοήτος, τὴν ἴσθη ἀλλήλους ἐπιδοῦσάν ἐφ' ἑκατέρω συνγνώμην. εἰ δὲ γὰρ ἴσως ἔχομεν φαίει τῶν ἐν τῷ νόμῳ ἀσχετῶν ὑμῶν ἐξήθη πρὸς φασίσεις, εἰ δὲ καὶ τὴν ὑμῶν ὑπὲρ τῆς θεῆς ἰρησκέας ἀίρεσις ἀντεστήσῃ. ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν αὐτὸν ἔχετε λογισμὸν, ὡς πρὸς τὴν κοινωνίας συνήθημα. ὑμῶν γὰρ ἐν ἀλλήλοις ἴσως μικρῶν καὶ λίαν ἐλαχίστων φιλονεικούντων, τοσούτον τὸν τῆς θεῆς λαὸν ταῖς ὑμετέρας ἰδυνεαῖς φρεσίν εἰ προσήκει, διὰ τὸ διχονοεῖν ἀλλ' ἔτε πρὸς ἑαυτοὺς, ὅτε ὅλως θεμιτὸν εἶναι πιστεύει· ἵνα ἡ μικρὰ ἀσχετῶν ὑμῶν τὴν ὑμετέραν σύνεσιν ὑπομνήσω, λέξω. ἴσως δὲ καὶ οὐ φιλοσόφως αὐτῶν, ὡς ἐν ἡμῶν ἀπαθείας δόγματι συνήθη· πολλὰ καὶ ἔπειδ' ἐν ἐπιπέδῳ ἀποφάσεων μέρῳ διαφανέσιν, εἰ καὶ τῆ ἐπισήμης ἀρετῆς χωρίζον, τῆ μὲν τοῦ σώματος ἐνώσει, πάλιν εἰς ἀλλήλους συμπνεύσιν· εἰ δὲ τοῦ ἐσθίου, πῶς εἰ πολλὰ διακαϊότερον ὑμῶν τὰς ἑμεγάλαις θεῆς θεράποντας κατέστωτας, ἐν τοιαύτῃ προαιρέσει ἰρησκέας, ὁμοψυχῶς ἀλλήλοις εἶναι. ἐπισκεψάμεθα ἡ λογισμῶν μίξιν, καὶ πλείονι συνέσει τὸ ῥηθῆν ἐνθυμηθῶμεν, εἴπερ ὁρθῶς ἔχει δι' ὀλίγας καὶ μαλαίας ῥημάτων ἐν ὑμῶν φιλονεικίας, ἀδελφῶν ἀδελφοῖς ἀντικείσθαι, καὶ τὸ

τῆς συνόδου ἴμιον ἀσεβῆ διχονοία χωρίζε-
 ται δι' ἡμῶν, διὰ πρὸς ἀλλήλους ὑπερμικρῶν
 ἔγω καὶ μηδαμῶς ἀναγκαίων φιλονεικῶ-
 μεν. δηλώθη ταῦτ' ἐστὶ καὶ παιδικαῖς ἀνοήτοις
 ἀρμόσιον μᾶλλον, ἢ τῆ τῶν ἱερέων καὶ φρονί-
 μων ἀνδρῶν συνέσει προσήκοντα. ἀποσῶμεν
 ἐκόντες τῶν διαβολικῶν πειρασμῶν. ὁ μέ-
 γας ἡμῶν θεὸς ὁ σαφὴς πάντων, κοινὸν ἀπα-
 σι τὸ φῶς ἐξέτεινεν. ὑφ' ἑτῆς προνοίας, ταύ-
 τιν ἐμοὶ τὰ θεραπευτῆ ἔκρεττον ἔτι τὴν σω-
 δὴν εἰς τέλος ἐνεγκεῖν συγχωρήσατε, ὅπως
 ὑμᾶς οὐδὲ ἐκείνους δήμες, ἐμὴ προσφωνήσει
 καὶ ὑπερησία, καὶ νεθεσίας ἐν ἀσέει πρὸς τὴν
 τῆς συνόδου κοινωσίαν ἐπαναγοίμι. ἐπειδὴ
 γὰρ, ὡς ἐφίλω, μία τίς ἐστὶ πίστις ἐν ὑμῖν, καὶ μία
 τῆς κατ' ὑμᾶς αἰρέσεως σύνεσις, τὸ τε τὸ νό-
 μος ἀσάγγελμα, τοῖς δι' ἑαυτῶν μέρεσιν εἰς
 μίαν ψυχῆς πρᾶξεσιν, τὸ ὅλον συγκελεῖται.
 τὸ ὅτι ὅτι ὑμῖν ἐν ἀλλήλοις φιλονεικίαν ἠ-
 γειρεν, ἐπειδὴ μὴ πρὸς τὴν τῆ παντὸς νόμου
 δύναμιν ἀνῆκει, χωρισμὸν τινα ἐξάσσει ἐν
 ὑμῖν μηδαμῶς ἐμποιεῖται καὶ λέγω ταῦτα,
 ἔχ' ὡς ἀναγκαζῶν ὑμᾶς ἐξ ἀπαλίου τῆ λῆαν
 ἐν ἡμῶν, καὶ οἷα δὴ ποῖε ἐστὶν ἐκείνη ζητήσεως σω-
 θεῶν δύναμις γὰρ καὶ τὸ τὸ σωθῆν ἴμιον ὑμῖν
 ἀκέραιον φυλάττει, καὶ ἡ αὐτὴ καὶ πάντων
 κοινωσία τηρεῖται, καὶ τὰ μάλιστα πᾶσι ἐν μέρεσιν
 πρὸς ἀλλήλους ὑπερῆλαχίς διαφωσία γέ-
 νηται. ἐπεὶ μὴ ὅτι πάντες ἐν πάσῃ αὐτῷ βεβηλώμε-
 θα, μηδὲ μία τις ἐν ἡμῖν φύσις ἢ γνώμη πολι-
 τεύσει. ἀπειμῶν οὖν τῆ θείας θεωρίας, μία τις
 ἐν ὑμῖν ἐστὶν πίστις, μία σύνεσις, μία σωθῆν ἔ-
 κρεττον ἔτι ἀπὸ τῶν ἐλαχίστων τῶν τῶν ζη-
 τήσεων ἐν ἀλλήλοις ἀκεραιολογεῖσθε, καὶ μὴ
 πρὸς μίαν γνώμην συμφέρητε, μένειν εἰσω-
 λογισμῶν προσήκεις, τῶ τῆς διανοίας ἀπορρή-
 τῶ τηρεῖσθε. τὸ μέντοι τῆς κοινῆς φιλίας
 ἀπορρητόν τε καὶ ἐξαιρετόν, καὶ ἡ τῆς ἀληθείας
 πίστις, ἢ τε ἀπειμῶν θεὸν καὶ τὴν τῆ νόμου ἱρη-
 σκείαν πημῆ, μὴ μετῶ παρ' ὑμῖν ἀσάδουτ'·
 ἐπανελάθετε ὅτι πρὸς τὴν ἀλλήλων φιλίαν τε καὶ
 χάριν ἀποδοῖτε τῶ συμπαντικῶν δικαίων
 ἀπειμῶν. ὑμῖς τε αὐτοὶ καθάπερ τὰς ἐαν-
 τῶν ψυχῶν ἐκκαθάραντες, αὐτοὶς ἀλλήλους
 ἐπὶ γινώσκτε. ἡδίων γὰρ πολλάκις γάρ τοι φιλία μὴ τὴν τῆ ἐχθρας ἀπόθεσιν αὐτοὶς εἰς κα-
 ταλαγνῶν ἐπανελάθετε. ἀποδοῖτε οὖν μοι γαληνὰς μὴ ἡμέρας, νύκτας δὲ ἀμε-
 εῖμνας, ἵνα καὶ μοὶ τις ἡδονὴ καθαρῆ φωτός, καὶ βίαις λοιπὸν ἡσυχῆ ἐν φρεσὶν ἡ

A bilis conventus, per vos qui de rebus ad-
 eo exiguis & minime necessariis rixami-
 ni, impia diffensione dissideat. Plebeja
 sunt hæc, & quæ puerili magis inscitiam
 quam sacerdotum, & prudentium virō-
 rum sapientiam congruant. Abscedamus
 nostra sponte à Diaboli tentationibus.
 Maximus Deus noster & omnium serva-
 tor, communem cunctis lucem porrexit.
 Sub cuius auspicio ac providentia, mihi
 ejus famulo & cultori concedite, quæso,
 ut hoc opus ad exitum perducam; quod
 populus illius mea allocutione atque o-
 pera, & admonitionum instantia, ad con-

B ventus unitatem revocetur. Nam cum
 vobis, ut dixi, una eademque sit fides, una
 de religione nostra sententia; cumque
 legis præceptum utraq; sui parte omnes
 in unam animorum consensionem con-
 stringat: istud quod levem inter vos ex-
 citavit contentionem: quandoquidem
 ad totius religionis summam non perti-
 net, non est cur ullum inter vos dissi-
 dium ac seditionem faciat. Atque hæc
 ego non eò dico, ut vos de inepta, & qua-
 licunq; demum vocanda est questione,
 idem omnino sentire cogam. Potest
 enim gravitas conventus integra apud

C vos conservari, & una eademque inter o-
 mnes communio retineri, quamvis invi-
 cem de re aliqua minimi momenti dissi-
 dent. Siquidem nec idem omnes vo-
 lumus in omnibus; nec una omnium in-
 doles est atque sententia. Itaque de di-
 vina quidem providentia, una inter vos
 sit fides, unus sensus, unum divini numi-
 nis fœdus. Quæ vero de levissimis istis
 questionibus inter vos subtiliter disputa-
 tis, licet non in eandem conveniatis sen-
 tentiam, interiore mentis cogitatione
 continere, & arcano pectoris recondere
 debetis. Maneat firma in vobis com-
 munitatis amicitiæ prærogativa, & veritatis
 fides, & Dei legisque observantia: re-
 currite ad mutuam dilectionem & cari-
 tatem: reddite universo populo suos
 amplexus. Ipsi vicissim expurgatis, ut
 ita dicam, animis vestris, vosmet ipsos
 agnoscite. Sape enim post depositas ini-
 micitias reconciliatâ iterum gratiâ, ju-
 cundior existit amicitia. Reddite igitur
 mihi tranquillos dies, & noctes curarum
 expertes; ut mihi quoque putæ lu-
 cis voluptas, & quietæ vitæ lætitia in

D

posterum conservetur. Quod nisi con- A
 secutus fuero, ingemiscam necesse est,
 totusque lacrymis perfundar: nec reli-
 quum vitae tempus placide exigam.
 Nam quamdiu populus Dei, conservos
 meos dico, iniqua ac perniciofa conten-
 tione discissus est, qui fieri potest ut ego
 deinceps animo consistam. Atque ut
 doloris hac de re mei magnitudinem in-
 telligatis, paulisper attendite. Nuper
 cum Nicomediam venissem, protinus in
 Orientem iter facere decreveram.
 Cumque professionem urgerem, & ma-
 jore jam ex parte vobiscum essem, hujus
 rei nuntius consilium nostrum retro a-
 vertit; ne cogerer ea coram aspicere, B
 quæ ne auditu quidem tenus tolerare me
 posse existimabam. Posthac igitur con-
 sensu vestro viam mihi in Orientem ape-
 rite, quâ mihi mutuis inter vos conten-
 tionib⁹ obstruxistis. Date hoc mihi, ut &
 vos & reliquos omnes populos lætos at-
 que hilares quamprimum videre, & pro
 communi omnium concordia ac liber-
 tate debitas Deo gratias, cum unanimi
 laudum concentu referre possim.

πάντων ὁμοιοῖας τὲ καὶ ἐλευθερίας ὀφειλομένῳ χάριν, ὑπὲρ ἐμφήμοις λόγων
 ζητήμασιν, ὁμολογήσαι τῷ κρείττονι.

CAPUT VIII.

De Synodo que habita est Nicaea in Bithynia, &
 de fide que ibi promulgata est.

ET hæc quidem Imperator admirabi-
 li sapientia prædictus per litteras sua-
 debat. Sed malum adeo invaluerat, ut
 nec Imperatoris diligentia, nec auctori-
 tas illius qui literas attulerat, quidquam
 profecerit. Nam neque Alexander, ne-
 que Arius, his literis molliti sunt: & in
 ipsa plebe ingens tumultus & contentio
 grassabatur. Sed & alius suberat localis
 morbus, qui ecclesias non mediocriter
 conturbabat: dissensio scilicet de festo
 Paschæ die; quæ quidem in Orientis
 duntaxat partibus versabatur; his Ju-
 dæorum more festum diem celebrare;
 illis reliquos totius orbis Christianos in
 hoc imitari studentib⁹. Cæterum quam-
 vis de die festo inter se hoc modo dissi-
 derent, non tamen ideo à communione
 mutuâ abstinebant. Sed dici festi læti-
 tia hoc dissensionis nubilo fuscabatur.
 Cum igitur Imperator duobus his malis
 ecclesiam concuti videret, universalem
 synodum congregavit, omnes undequa-

Κεφ. Η.

Περί τῆς γεννημένης συνόδου ἐν νικαίᾳ τῆς βιθυνίας, καὶ περὶ
 τῆς ἐκεῖ ἐκτιθέμενης πίστεως.

ΤΟιαῦτα μὲν ὄντων θωμάσας καὶ θεφίας
 μετὰ παρήνῃ τῆ βασιλείως ἐπιστολή
 τὸ ἡ κακὸν ἐπικρατέερον ἢ καὶ τῆς τῆ βα-
 σιλείως ἀπειθείας, καὶ ἀξιοπιστίας τῆ διακονησα-
 μένης τοῖς γραμμασιν ἔτερον ἀλέξανδρου,
 ἔτε ἀρείου ὑπὸ τῷ γραφείῳ ἐμαλάσονται.
 ἀλλὰ τίς ἢ ἀκριτος καὶ πᾶσι τοῖς λαοῖς ἔρις
 καὶ ταραχή. πρῶτον ἦ καὶ ἀλλήλις πρῶ-
 τέρα νόσ⁹ τοπικῆ, τὰς ἐκκλησίας ταρατ-
 τεσσα, ἢ διαφωνία τῆς τῆ πάχα ἑορτῆς. ἥτις
 περὶ τὰ τῆς ἑώας μέρη μόνον ἐγένετο. τῷ μὲν
 ἰσδαικώτερον τὴν ἑορτὴν ποιεῖν ἐσπεδακότων
 τῶν ἡ, μιμημένων σύμπαντας οὐδὲ καὶ τὴν οἰ-
 κημένην χριστιανίας. διαφωνοῦντες ἡ ἔτω
 περὶ τῆ ἑορτῆς, τῆ κοινωνίας μὲν ἑσδαμῶς ἐχωρί-
 ζοντο. συγνοτέραν ἡ τὴν ἑορτὴν τῆ διαφωνία
 ἐργάζονται. διὰ μὲν ἄμφότερα ἰσιν ὁρῶν ὁ βασι-
 λεὺς ταραπτομένην τῷ ἐκκλησίαν, σύνο-
 δον οἰκουμενικὴν συνεκρότη, οὐδὲ πανίαν ἀχόθεν